

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl asistentem soudce Mgr. Matoušem Hejdukem ve věci

žalobce: **D. H.**
t. č. ve věznici
zastoupený advokátem JUDr. Vladimírem Dvořáčkem
sídlem Sokolovská 32/22, Praha 8

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky – věznice**
sídlem

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 12. 2021,
č. j. VS-203749-16/ČJ-2021-800532,

takto:

Žalobce se v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované zcela osvobozuje od soudních poplatků.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž vrchní rada žalované zamítl celkem dvě žalobcovy stížnosti proti rozhodnutí vrchního komisaře žalované ze dne 30. 11. 2021, č. j. VS-203749-11/ČJ-2021-800532. Tímto rozhodnutím byl žalobci za kázeňský přestupek nedovoleného užití návykové látky dle § 46 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“) uložen kázeňský trest dle § 46 odst. 3 písm. g) téhož zákona, kterým bylo celodenní umístění do uzavřeného oddílu na 20 dnů.
2. Podáním ze dne 21. 1. 2022 žalobce požádal soud o osvobození od soudních poplatků s tím, že v současné době je ve výkonu trestu odnětí svobody a nemá žádné příjmy, které by mu umožňovaly soudní poplatek za podání žaloby uhradit.
3. K výzvě soudu žalobce doložil vyplněný formulář „*Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce*“. Žalobce v tomto formuláři uvedl, že je svobodný a „nikoho nemá“. Je momentálně nezaměstnaný, a nemá tedy žádné příjmy. Nemá ani žádné příjmy z hmotného a sociálního zabezpečení, nevlastní žádný majetek větší hodnoty. Čelí několika exekucím, dluží přes 300 000 Kč.
4. K výzvě soudu žalovaná soudu sdělila, že žalobce má ke dni 10. 2. 2022 v evidenci pohledávky v celkové výši 309 358 Kč. K témuž dni má na úložném 19 596 Kč. S prostředky na tomto podúčtu však může disponovat až od výše 35 000 Kč. Na cestovním má žalobce 500 Kč, přičemž tato částka mu bude vyplacena při propuštění. Na zbylých účtech (kapesné apod.) nemá žádné finanční prostředky. Finanční prostředky žalobce tedy dle žalované nelze k úhradě soudního poplatku použít.
5. Vzhledem k tomu, že odsouzený může s tzv. úložným, tj. s částí odměny za vykonanou práci, kterou věznice převádí na účet odsouzeného (srov. § 33 odst. 5 zákona o výkonu trestu odnětí svobody) disponovat skutečně až od výše 35 000 Kč, a to ještě velmi omezeným způsobem [srov. § 7 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které

jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), nemůže žalobce z těchto finančních prostředků soudní poplatek hradit. Část úložného přesahující 500 Kč může odsouzený sice k některým účelům použít, nikoliv však k úhradě soudního poplatku. Použít ji může toliko na úhradu zdravotní péče nehrazené z veřejného zdravotního pojištění, úhradu regulačních poplatků a na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem (srov. § 7 odst. 4 větu poslední vyhlášky). Poplatek, resp. alespoň jeho část nemůže žalobce uhradit ani z peněžních prostředků uložených na podúctu cestovné, neboť na účtu odsouzeného musí vždy zůstat částka potřebná k úhradě nákladů spojených s cestou odsouzeného z místa výkonu trestu do místa, kde se bude po propuštění zdržovat (srov. § 25 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody).

6. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 5. 12. 2017, č. j. 20 Cdo 5159/2017 - 48, dospěl k závěru, že účastník soudního řízení, který se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody a který má na účtu, který pro něho vede věznice, finanční prostředky, s nimiž může disponovat za účelem uhrazení svých osobních potřeb, má právo žádat, aby z těchto prostředků byla uhrazena jeho povinnost k zaplacení soudního poplatku, která mu byla uložena v řízení, které on sám zahájil, nebo jehož je účastníkem, a věznice je povinna takové žádosti vyhovět. Jak však zdejší soud uvedl shora, s finančními prostředky, které žalovaná k výzvě soudu vypočetla, žalobce disponovat prakticky nemůže, resp. může je použít jen k velmi omezeným účelům.
7. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat osvobození zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.“
8. Z uvedeného vyplývá, že povinnost tvrzení a povinnost důkazní ve vztahu ke skutečnostem rozhodným pro přiznání osvobození od soudních poplatků nese účastník, který o osvobození žádá.
9. V projednávané věci vznikla žalobci poplatková povinnost ve výši 3 000 Kč, neboť se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí správního orgánu. Popsané skutečnosti svědčí o tom, že žalobce zjevně nedisponuje dostatkem finančních prostředků k zaplacení soudního poplatku. Pokud by soud za této situace požadoval zaplacení soudního poplatku nebo jeho části, byl by žalobce nepřipustně zkrácen na svém právu na přístup k soudu, tedy v širším slova smyslu na právu na spravedlivý proces.
10. S ohledem na výše uvedené dospěl soud závěru, že v žalobcově případě jsou dány zvlášť závažné důvody (§ 36 odst. 3 věta druhá s. ř. s.) pro osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení jsou přípustné námitky podle § 9 odst. 2 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů, které lze podat do 15 dnů ode dne doručení tohoto usnesení u Krajského soudu v Praze. V námitkách nelze uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy. O těchto námitkách rozhodne předseda senátu.

Praha 7. března 2022

Mgr. Matouš Hejduk, v. r.
asistent soudce